

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

13. An Regulares in Grangiis, seu Cellis particularibus possint celebrare cum Altari portatili, contradicente Episcopo? Et supponitur, quod non contradicente Episcopo, & prohibente, possunt adhuc ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Et eadem queritur, an supradicta Oratoria gaudeant Immunitate Ecclesie? Ex part. 9. tractatu 2. Resol. 33.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Lezan. in *sum. tom. 1. ca. 1. num. 15.* ubi sic ait: [In grangijs quoque Monasteriorum, seu in prædijs ipsorum, vtilitatis, & recreatiouis causa acquiritis, posse fieri Oratoria, in quibus diuina Officia celebrentur sine licentia Ordinarij, non obstante Concil. Trident. *sess. illa 22. iam citata*, eò quòd Concilium solum loquatur de priuatis domibus; hæc autem prædia, seu grangia non sint tales, docent aliqui Authores, propter aliqua priuilegia Religionibus concessa. *Rodrig. tom. 2. quest. Regul. 9. 75. art. 1. & 2. & Laur. de Peyr. tom. 1. priuileg. Minim. in Constitut. Pyrribi, n. 29.* Et licet aliqui nane facultatem Regularibus concedant, non repugnant Episcopis; tamen Lezana (offert enim se non vocatus, quia illum ex corde diligo) in *sum. tom. 3. verb. Altare, n. 14.* putat etiam in casu, quò Episcopus repugnet probabile esse, posse vti Regularibus priuilegiatis hæc facultate celebrandi Missam cum Altari portatili in grangijs, & prædijs suorum Monasteriorum. Ratio est, quia Concilium loco relato solum conceit Episcopis, ne permittant celebrare in priuatis domibus, aut omnino extra Ecclesiam. Hæc verò prædia, seu grangia, non sunt priuata domus priuatarum personarum, aut secularium; sed Monasteriorum, & Communitatum Religiosorum, nec sunt omnino extra Ecclesiam, quia sunt partes Ecclesie, & bona ipsius.] Ita ille: cui adde Rodriguez in *qq. Regul. tom. 2. q. 75. art. 1.* Ioan. de la Cruz de *statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. concl. 2.* & Leonem de *confr. recol. 6. n. 854.*

2. Notat tamen Ioann. Henriquez in *qq. practic. sect. 22. q. 26.* Quintanaduenas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 7. sing. 34. n. 5.* in dictis grangijs, & eorum Oratorijs, non solum posse celebrare Sacerdotes Regulares, sed etiam seculares. Bordonus verò in *confr. Regul. tom. 2. resol. 90. num. 9.* notat, quod Regulares non possunt in illis admittere ad Missam extraneos; quia instituta sunt tantum ad vsum Fratrum, & eorum Familiae, & colonorum, vt colligitur ex cap. *Patentibus 10. de priuileg. cap. fin. de censib.* & ex priuilegio Regularium tenore. Nihilominus non censetur interdicta receptio vnus, vel alterius benefactoris, aut amici ad Missam audiendam, maxime cum nulli præiudicium afferatur. Ita ille: imò ex priuilegio Alexandri V I. putat Pellizarij in *Man. Reg. tom. 2. tract. 8. c. 2. n. 134.* seculares posse liberè audire Missam in Capellis Regularium rusticis.

3. Et tandem nota, id quod docet Garcias in *sum. Theol. mor. tract. 3. diff. 7. dub. 2. punct. 3. n. 34.* ubi sic ait: [Aduerto à cerca los Oratorios de las granjas, que Alexandro V I. concedio à los Cistercienses, que puedan celebrar alli los Oficios, y administrar los Sacramentos de la Penitencia, y Eucaristia à los vassallos, familiares, y criados del Conuento, sin licencia del Ordinario: que se entienda por criados, y familiares. si solos los que viuen dentro las puertas del Conuento, ò otros tambien; esplicalo Luys de S. Iuan. *q. 8. art. 9. duda 2. Miranda tom. 1. q. 42. art. 1. & 2.* refuelen, que tambien los que estan fuera en granjas, ò casas de Religion.] Hæc ille, & alij.

4. Verum, an dicta Oratoria gaudeant immunitate: Garcias *ubi supra* ex Suarez, & Henriquez affirmatiue respondet: sed putat, ad hoc vt gaudeant hoc priuilegio, debere esse benedicta. Sed Bordonus *ubi supra num. 6.* non facit mentionem de tali benedictione: sic enim ait: [Quamuis Oratoria priuatorum immunitate non gaudeant: Regularium tamen Oratoria; cum potius publica sint in ordine ad Religionem,

licet priuata exclusione extraneorum, immunitate gaudent, si non ratione sui, saltem ratione Claustrij, aut grangiarum, quæ tali immunitate gaudent, vt ex priuilegio concessio Ordini Cisterciensium refertur *Rodrig. tom. 2. quest. 75. artic. 2.*] Ita Bordonus. Et quidem supradicta Oratoria, vt Oratoria Monasteriorum non indigent benedictione, & vt optime obferuat Bordon. *sup. num. 4.* quando non fuerint benedicta, licet polluta, non egent reconciliatione, eò quòd reconciliantur solum loca consecrata, aut benedicta ex *c. fin. de consec. &* quando indigent reconciliatione, à suis Prælatijs etiam localibus benedici possunt. Quod probatur à fortiori: nam hæc possunt fieri, quando eorum Ecclesie essent reconcilianda.

5. Nota hic etiam, quòd stante consuetudine interpretante dicta priuilegia Summorum Pontificum, Prælati Regulares non solum possunt approbare, & designare Oratoria in Monasterijs, & grangijs, sed etiam in locis, in quibus recreationis causa proficiuntur, vt in villis PP. Iesuitarum, & aliorum Religiosorum. Ita Pellizar. in *Man. Reg. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. n. 91.* qui etiam *cap. 5. sect. 2. n. 76.* docet Ordinarium non habere ius vilitandi Oratoria Regularium ruri constructa, etiam si campanam habeant pendentem è turri.

RESOL. XIII.

An Regulares in Grangijs seu Cellis particularibus possint celebrare in Altari portatili, contradicente Episcopo?

Et supponitur, quod non contradicente Episcopo, & prohibente, possint adhuc Regulares, non obstanti Concilio Tridentino celebrare in Grangijs, & Cellis particularibus, & in quocumque decenti loco cum Altari portatili. Ex p. 6. tract. 8. & Misc. 3. Resol. 39.

§. 1. **S**uppono posse Regulares celebrare cum Altari portatili in quocumque decenti loco, Episcopo non contradicente, & tum solum non posse quando id prohiberet. Ita Ledesma in *summa, tom. 1. cap. 20. de Euchar. difficult. 4. circa concl. 2.* Ioannes de la Cruz de *Priuileg. Regul. lib. 2. cap. 5. dub. 7. post conclus. 4.* Emanuel Rodriguez in *quest. regul. tom. 1. quest. 47. art. 5.* Hieronymus Rodriguez in *Compend. Q. Regul. resol. 9. num. 4.* Portel. in *dubijs regul. verb. Altare, num. 1.* Marchinus de *Sacrament. Ordinis, tract. 3. part. 3. cap. 9. numero 12.* Lugo de *Sacrament. Eucharist. disputat. 20. sect. 2. numero 51.* & alij. Nec obstat Concilium Tridentinum *sess. 12.* & ibi clausula. *Non obstantibus quibuscumque priuilegijs*, quia non tollit directe priuilegia, sed dat facultatem Episcopis prohibendi etiam contra priuilegia, & ideo non obstantibus quibuscumque priuilegijs possunt Episcopi prohibere Regularibus ne celebrent extra Ecclesiam, quod si non prohibeant non est Regularibus interdictus vsus priuilegiorum quicquid in contrarium asserat Peregrinus in *compend. Priuileg. part. 1. tit. Missa, §. 2.* Fautus de *Sacrament. Eucharist. lib. 2. quest. 171.* Fagundez de *precept. Eccles. part. 1. lib. 3. cap. 13. numero 16.* Beja *part. 4. casu 33.* Chameroza de *Sacrament. Eucharist. dub. 15.* Suarez *tom. 3. disputat. 81. sect. 3.* Coninch. de *Sacrament. quest. 83. art. 3. dub. 1. n. 226.* & alij.

2. Sed his suppositis difficultas est, an Episcopo contradicente, & prohibente possint adhuc Regulares non obstanti Decreto Concilij Tridentini celebrare in Grangijs, & Cellis particularibus? & alij.

Sup. hoc in Ref. seq. §. 2. & in alijs §§. eius annot.

Sup. his Sacerdotibus secularibus cuius in fin. §. 1. Ref. precedentis, & in tom. 9. tr. 7. Ref. 49. §. Secundo, à simili breuiter ad med. & in alijs §§. eius not.

Sup. hoc inf. in Ref. 29. §. vlt.

Sup. hoc inf. in Ref. 62. §. vlt. & in tr. 1. Ref. 9. §. 2. ad med.

Est affirmatiuam sententiam nouissime tanquam probabilem admittit Lezana in *summa quest. Regul. tom. 3. verb. Altare, n. 14.* vbi sic ait. Etiam in casu quo Episcopus repugnet, probabile est posse vti Regulares privilegiatos hac facultate celebrandi Missam cum Altari portatili in grangiis, & prædiis suorum Monasteriorum. Ratio est, quia Concilium loco relato solum concedit Episcopis ne permittant celebrare in priuatis domibus, aut omnino extra Ecclesiam. Hæc verò prædicta seu grangia, non sunt priuatæ domus, quia non sunt domus priuarum personarum, aut secularium, sed Monasteriorum, & Communitatum Religiosorum, nec sunt omnino extra Ecclesiam, & bona ipsius. Rodriguez, Joannes de la Cruz, & Peirinis relati.

¶ Pari etiam probabilitate idem affirmari posse videtur, & sicque aliquando in Hispania prædicari vidi, de cameris particularibus aliquorum Religiosorum, cuius aliquo extraordinario, quo videlicet propter infirmitatem camera exire non possint ad audiendam Missam, & dies sollemnis fuerit, vel propter Sacram Communionem recipiendam. Quod scilicet tunc possint in propriis cameris honestis, ac decentibus celebrari facere in Altari portatili. Ratio est, quia camera Religiosorum regulariter sunt loca decetia, & honesta, ac per consequens in eis poterunt prædicari Regulares privilegiati vti dicto privilegio, non solum permittente, aut non contradicente Episcopo propter dicta, sed etiam casu dato quod ipse contradicat, cum prædictæ camera non sint priuatæ domus, sed ad Ecclesiam pertinentes, nec omnino extra Ecclesiam, ac proinde non comprehensæ in Decreto Concilij Tridentini. Pro hoc etiam extat notabile Priuilegium Pij IV. pro Canonis Regularibus Sancti Saluatoris Lateranensis, quod refert Peirinis *supra, n. 34.* ex Peregrino in *Compend. priuilegiorum Congregationis Regularium, tit. lxxviii. §. 2.* Est autem magnum hoc priuilegium, nam concessum dicitur 18. Maij 1565. post Concilium Tridentinum, & cum derogatione ipsius. Hæc uique Patet Lezana.

RESOL. XIV.

An Regulares possint celebrare obique in Altari portatiliam in domibus secularium & in plateis, castris, & grangiis, & circa vllum dubium possint hoc facere Fratres itinerantes? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 80.

Negatiuè respondet Miranda in *manuali Prælatorum tom. 1. q. 4. art. 9.* citans Suarez pro se sentententem.

¶ Sed Laurentius Portel in *dubijs Regul. ver. Altare, num. 1.* contrariam sententiam tenet, & ideo asserit posse Regulares non contradicente Episcopo celebrare in domibus secularium in altari portatili, seruata debita decetia extra cameras, vbi dormiunt, & in plateis, & castris, & grangiis, & circa vllum dubium possint hoc facere Fratres itinerantes dicendum est. Ita Portel, qui citat pro hac sententia Ioan. de la Cruz, Ledesnam & Rodriguez.

RESOL. XV.

An priuilegia Mendicantium celebrandi extra Ecclesiam sint reuocata per Concilium Tridentinum? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 106.

Affirmatiuè respondet Suarez in 3. p. tom. 3. *disp. 81. sect. 3. in fine.* Nauar. c. 25. n. 82. & in eadem sententiam videtur inclinare Henriquez *lib. 9. cap. 27. n. 2. in glossa lit. S.*

¶ Sed Joanni Præposito in 3. part. q. 83. art. 3. dub. n. 151. videtur verior negatiua sententia, quia in decreto Concilij nulla est clausula quæ priuilegijs Regularium antea concessis deroget, vel ea reuocet, nec refert quod in fine dicti decreti dicatur, *Non obstantibus priuilegijs, exemptionibus, ac consuetudinibus quibuscumque;* quia illa commode possunt referri ad immediate præcedentia, nimirum, atque ad ea inuoluntè seruanda censuris Ecclesiasticis, aliisque penis quæ illorum arbitrio constituuntur, fidelem populum compellant. Ita ille. Vnde censet priuilegium datum Prædicatoribus & Minoribus in *cap. bis de priuilegijs* non esse reuocatum per Tridentinum quod confirmat, quia Canon insertus iuri communi non debet dici reuocari, nisi sufficienter constet de reuocatione, cum sit fauorabile ius commune remanere, & eius reuocatio censetur odiosa; in præsentem autem non clarè constat reuocari; ergo, &c.

RESOL. XVI.

An Regulares extra Oratoria Monasteriorum, & Grangiarum possint etiam celebrare in alijs locis cum Altari portatili?

Et an hodie prædicta priuilegia, & Altaria sint reuocata per Concilium Tridentinum?

Et quid, si ab Episcopo loci hoc prohibeatur?

Et in exemplum prædictarum questionum adducuntur diversi casus, & etiam pro Monialibus, & quod in multis differunt, & concordant Oratoria regularium, & secularium.

Et tandem queritur, an quando virtute priuilegij Greg. XIII. Prouinciales Societatis Iesu approbant Oratoria intra, & extra domus suas pro Religiosis subditis, debent hoc facere per se, vel per alios? Ex p. 9. tr. 1. Ref. 34.

§. 1. Affirmatiuè respondeo ex cap. In his de priuilegijs, & alijs indultis Pontificiis concessis Regularibus. Sed difficultas est, an hodie sint reuocata per Concilium Tridentinum? Et affirmatiuè responderet Garcias in *summa, tract. 3. difficul. 8. dub. 2. punct. 3. num. 29.* & addit, hoc solum post Concilium concessum fuisse Missionarijs, tam Iesuitis, quam alijs Regularibus.

¶ Sed dicta priuilegia non fuisse à Concilio Tridentino reuocata docent Portel in *dubijs regul. verb. Altare, num. 1.* Villalobos *tom. 1. tract. 8. difficul. 3. num. 7.* Rodriguez in *compend. 99. regular. resol. 5. n. 4.* Ludouicus de San Iuan de *Sacram. Euchar. 9. 12. art. 3. dub. 2. append. 1.* & alij penes Garciam *ubi supra*, quibus adde Cardinalem de Lugo, de *Sacram. Euchar. diff. 20. sect. 2. num. 52.* Marchinum de *Sacram. Ordin. tract. 3. par. 3. cap. 9. num. 12.* asserentes, nunc quoque posse Regulares vti Altari portatili in quolibet decetio loco, nisi ab Episcopis prohibeantur; & tunc solum non posse, quando prohibentur; & licet aliqui sentiant, prædicta priuilegia fuisse à Concilio reuocata; tamen, vt obseruat Serra in 3. p. D. Thomæ, q. 83. art. 3. nonnullis Religionibus rursus concessa sunt, quibus gaudent aliæ; quibus concessa est à Pontifice communicatio in priuilegijs cum prædictis. Non est tamen recedendum à negatiua sententia, quam adduximus. Et huic sententiæ adhaerendo, adducenda sunt aliqua priuilegia, quæ assert noster doctus, & amicissimus Pasqualigus *decif. 174. 176. 177. & 178.* cui ego addo Quintanaduénas in *Theol. mor. tom. 1. singular. 34. num. 7.* & Pellizzarium *tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 96.* Et ideo ex priuilegio Pij IV. concessio Canonice Regularibus anno 1565. possunt Regulares communicatione gaudentes erigere Altaria, in locis, festi

Sup. hac pte ma difficulta huius tituli sup. in Ref. 13. §. 1. & in Ref. 14.

Sup. hoc in Ref. præterita, & sup. in Ref. 11. à li. 1. 216

Sup. hoc sup. in Ref. 13. §. Sed his & in alijs §. 5. & Ref. eius annot.

Sup. hoc eodem priuilegio, & doctus in Ref. not. festi